

Platobná disciplína na Slovensku a vo východnej Európe v roku 2009

Bratislava, Marec 2010 - Creditreform hlási:

10 **Slovenské firmy museli čakať na zaplatenie faktúr v priemere 48 dní. 30 - 40 % firiem dodržiavalo splatnosť faktúr v priemere 28 dní.**

Slovensko sa nachádza v klasifikácii platobnej disciplíny na stredných priečkach. V priemere platia firmy na Slovensku za dodaný tovar a služby po štyroch týždňoch. Ak sa k tomu pripočítajú aj priemerné dni omeškania vo výške 20 dní, môže doba obratu pohľadávok byť až 48 dní.

20

Tabuľka 1: Doba obratu pohľadávok (DSO)* na Slovensku

* Days Sales Outstanding

	Doba splatnosti	Omeškanie	DSO
Slovensko	28	20	48

Zdroj: Creditreform Slovensko, Údaje: Priemerné hodnoty v dňoch

30

Načas, v rámci dohodnutej splatnosti, zaplatí faktúry 30 až 40 percent firiem. Každý piaty slovenský dlžník však uhradí otvorené faktúry po 30 a viac dňoch od dátumu splatnosti.

Tabuľka 2: Prekračovanie dohodnutej splatnosti faktúr firmami na Slovensku

	Termín splatnosti dodržaný	Termín splatnosti prekročený do 30 dní	Termín splatnosti prekročený o viac ako 30 dní
Slovensko	30 až 40	10 bis 20	20

Zdroj: Creditreform Slovensko, Údaje v percentách

40

Negatívny konjunkturálny vývoj je nutné posúdiť z hľadiska narastajúceho počtu insolvenčných firiem a práve platobná morálka zákazníkov tvorí jedno z najdôležitejších kritérií, vplyvujúcich na finančnú situáciu firiem. Vysoký počet nezaplatených alebo oneskorene zaplatených faktúr zaťažuje už aj tak krízou ovplyvnenú likviditu mnohých spoločností. Bez kapitálových rezerv alebo preklenovacích úverov rastie u firiem postihnutých krízou nebezpečenstvo výpadku schopnosti splácania faktúr. Z tohto dôvodu sú informácie o platobnej schopnosti obchodných part-

nerov dôležitým predpokladom pre úspešný podnikateľský rozvoj.

50

Tabuľka 3: Klasifikácia platobnej schopnosti vo východnej Európe

	Priemerná doba splatnosti faktúr	Omeškanie	DSO*)
Estónsko	13	13	26
Bulharsko	15	22	37
Lotyšsko	19	19	38
Litva	30	15	45
Česko	36	12	48
Slovensko	28	20	48
Ukrajina	20	35	55
Slovinsko	60	23	83
Chorvátsko	30	57	87
Maďarsko	60	30	90
Rumunsko	45	45	90
Srbsko	60	60	120
Poľsko	30	93	123
Nemecko	27	16	43

Zdroj: Creditreform v príslušnej krajine *) DSO: Days Sales Outstanding Údaje: Priemerné hodnoty v dňoch

60

Mnohé spoločnosti vo východnej Európe bojujú v súčasnosti s oneskorenými platbami. Analýzy 13 východoeurópskych Creditreformov viedli k zostaveniu klasifikácie prekračovania dohodnutých termínov splatnosti faktúr (údaje v dňoch). V tabuľke sú uvedené priemerné doby splatnosti faktúr, ktoré uvádzajú firmy na svojich faktúrach ako najneskorší dátum platby, ako aj priemerné doby omeškania platby, t.j. počet dní o koľko bola prekročená doba splatnosti.

70

Medzi jednotlivými krajinami sú výrazné rozdiely v platobnej disciplíne firiem. Dôvodom je okrem konjunkturálnych a štrukturálnych rámcových podmienok aj rozdiel v platobných zvyklostiach v jednotlivých krajinách ako aj rozdielna priemerná doba splatnosti faktúr, ktorú dodávatelia poskytujú svojim zákazníkom na úhradu faktúr.

80

V súčasnosti musia najdlhšie čakať na zaplatenie svojich produktov a služieb firmy v Rumunsku (90 dní), v Srbsku (120 dní) a v Poľsku (123 dní). Dlhá priemerná doba obratu pohľadávok (Days Sales Outstanding – skrátene DSO) a to skoro až tri mesiace je v Slovinsku (83 dní), Chorvátsku (87 dní) a Maďarsku (90 dní). Najlepšie na tom sú firmy v Estónsku, Bulharsku a Lotyšsku. V týchto krajinách sú v priemere

uhrádzané faktúry za tovar a služby najneskôr do 26, 37 a 38 dní. V strede tejto klasifikácie sa nachádzajú krajiny, kde dlžníci platia do dvoch mesiacov od vystavenia faktúr – Litva (45 dní), Česko a Slovensko (48 dní) ako aj Ukrajina (55 dní).

90 Na porovnanie: V Nemecku čakajú firmy na príchod peňazí v priemere 43 dní od vystavenia faktúr, čím by sa v porovnaní východoeurópskych krajín zaradilo Nemecko do stredu tejto tabuľky. Popri Bulharsku uhrádzajú rýchlejšie dlžníci faktúry len v baltických krajinách.

Dôvody oneskorenia platieb

100 Dôvody prekračovania splatnosti faktúr sú rôzne: v nových východoeurópskych krajinách uviedlo najviac opýtaných firiem Creditreformu ako dôvod nezaplataenia faktúr dlžníkovu prechodnú napätú likviditu. Primárnu neochotu zaplatiť za faktúru uviedli ako vysvetlenie nezaplataenia faktúr dlžníkom najmä firmy v Slovinsku, Estónsku, Litve ako aj v Bulharsku, na Ukrajine, v Rumunsku, Rusku, Chorvátsku a Srbsku. Čo znamená, že zákazník vie o svojej nestabilnej situácii s likviditou, objedná kvôli produkcii alebo operatívne chodu firmy potrebné produkty napriek tomu, že nebude môcť zaplatiť za s týmto spojené záväzky.

110

Tabuľka 4:
Dôvody prekračovania dohodnutých termínov splatnosti

	Problémy s financovaním	Vlastné pohľadávky	Napätá likvidita	Dôsledky recesie	Neochota zaplatiť	Insolvenca zákazníka	Údajné nedostatky v dodávke
CZ	•		•				
SK		•	•				
HU		•	•				
SI				•	•		
EE			•		•	•	•
LT	•				•	•	•
LV	•	•		•		•	
BG			•		•		
UA			•		•		
PL			•	•		•	
RO			•		•	•	
RU					•		•
HR		•			•	•	
RS			•		•	•	
V %	21,4	28,6	64,3	21,4	64,3	50,5	21,4

120 Ďalší dôvod výpadku platieb: Insolvencia objednávateľa. V ôsmych krajinách strednej a východnej Európy vidia opýtané spoločnosti príčinu vo výpadku platieb od zákazníkov v insolvenčii týchto odberateľov. Týmto sa prejavuje aj zvýšený počet insolvenčii v týchto krajinách na výpadku platieb.

130 Rastúci počet otvorených pohľadávok dodávateľov a zhoršená platobná morálka odberateľov priamo súvisí s finančnou krízou. Mnohé spoločnosti nie sú schopné sami načas platiť svoje záväzky z obchodných vzťahov kvôli veľkému množstvu vlastných otvorených pohľadávok a musia z tohto dôvodu žiadať veriteľov o predĺženie splatnosti. Tento argument je uvádzaný ako dôvod prekročenia platobných termínov najmä v Maďarsku a Lotyšsku ako aj na Slovensku a v Chorvátsku.

140 Creditreform má zastúpenie prostredníctvom vlastných spoločností v 21 krajinách. V rámci kooperácie so sieťou medzinárodných vedúcich spoločností poskytuje celosvetovo hospodárske informácie a servis inkasa pohľadávok. V roku 2008 dosiahol Creditreform celosvetovo tržby vo výške 520 miliónov EUR. S aktuálnymi hospodárskymi informáciami a profesionálnym, efektívnym manažmentom pohľadávok a rizík dáva Creditreform spoločnostiam istoty pri budovaní a rozširovaní ich celosvetových obchodných spojení.

Ďakujeme za zverejnenie a zaslanie povinného výtlačku.

Viac informácií:

150 **Pavol Lukšic**
Creditreform, s.r.o.
Kladnianska 34
SK-82105 Bratislava
Telefon: 00421 / 2 / 43636841
Telefax: 00421 / 2 / 43636984
E-Mail: luksic@creditreform.sk

160